

Cauza C-66/21**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

29 ianuarie 2021

Instanța de trimitere:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle (Tribunalul din Haga, sediul din Zwolle, Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

28 ianuarie 2021

Reclamant:

O.T. E.

Pârât:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (secretarul de stat pentru justiție și securitate, Țările de Jos)

Obiectul procedurii principale

Reclamantul a solicitat azil în Țările de Jos, după ce a depus anterior cereri de azil în Italia și în Belgia. El a declarat autorității neerlandeze competente în materie de azil că în Italia a fost victima unei rețele de imigrație ilegală. Autoritatea competentă în materie de azil a decis să nu îi examineze cererea, întrucât Italia este cea responsabilă în acest sens, date fiind cererile anterioare. Reclamantul a contestat decizia acestei autorități, care urmărește, de asemenea, transferul reclamantului în Italia.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

În urma cererii de reprimire formulată de Țările de Jos și adresată Italiei, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 604/2013, se pune întrebarea cum trebuie interpretat articolul 6 din Directiva 2004/81/CE și garanțiile (precum perioada de gândire sau un permis de ședere eliberat în contextul traficului de ființe umane) pe

care acest articol le oferă resortisanților țărilor terțe care susțin că au fost victime ale traficului de ființe umane. Articolul 276 TFUE.

Întrebările preliminare

Întrebarea 1a: Dat fiind că Țările de Jos nu au stabilit, în dreptul intern, începutul perioadei de gândire garantate de articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2004/81/CE, această dispoziție trebuie interpretată în sensul că perioada de gândire începe de drept la momentul în care resortisantul țării terțe semnalează (comunică) autorităților neerlandeze traficul de ființe umane?

Întrebarea 1b: Dat fiind că Țările de Jos nu au stabilit, în dreptul intern, durata perioadei de gândire garantate de articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2004/81/CE, această dispoziție trebuie interpretată în sensul că perioada de gândire încetează de drept după ce traficul de ființe umane a fost denunțat sau după ce resortisantul în cauză al unei țări terțe își exprimă dorința de a renunța la depunerea unui denunț?

Întrebarea 2: Prin măsurile de îndepărtare în sensul articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2004/81/CE trebuie să se înțeleagă, de asemenea, măsurile de îndepărtare a unui resortisant al unei țări terțe de pe teritoriul statului membru pe teritoriul altui stat membru?

Întrebarea 3a: Articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2004/81/CE se opune adoptării unei decizii de transfer în timpul perioadei de gândire garantate de alineatul (1) al acestui articol?

Întrebarea 3b: Articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2004/81/CE se opune executării unei decizii de transfer deja adoptate sau pregătirii executării acesteia în timpul perioadei de gândire garantate de alineatul (1) al acestui articol?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolul 2, articolul 17 alineatul (1), articolul 18 alineatul (1) litera (d) și articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid

Articolul 2, articolul 6 și articolul 17 din Directiva 2004/81/CE privind permisul de ședere eliberat resortisanților țărilor terțe care sunt victime ale traficului de persoane sau care au făcut obiectul unei facilitări a imigrației ilegale și care cooperează cu autoritățile competente

Articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2001/40 privind recunoașterea reciprocă a deciziilor de îndepărtare a resortisanților țărilor terțe

Articolul 3 punctul 5 din Directiva 2008/115/CE privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală

Dispoziții naționale invocate

Articolul 8 litera k), articolul 30 alineatul 1 și articolul 60 din Vreemdelingenwet 2000 (Legea din 2000 privind străinii)

Paragrafele A4/1, B8/3.1. și C2/5 din Vreemdelingencirculaire (Circulara privind străinii)

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 La 26 aprilie 2019, reclamantul a solicitat azil în Țările de Jos, după ce a depus anterior trei cereri de azil în Italia și în Belgia. În cadrul interviului în vederea înregistrării, el a spus că a fost amenințat și maltrat de infractori organizați.
- 2 La 3 iunie 2019, Țările de Jos au solicitat Italiei să îl reprimească pe reclamant, în temeiul articolului 18 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 604/2013. La 13 iunie 2019, Italia a acceptat cererea.
- 3 La 30 iulie 2019, reclamantul a comunicat că în Italia a fost victima traficului de ființe umane și că l-a recunoscut pe unul din infractorii în cauză în centrul de primire din Țările de Jos. A fost audiat, cu privire la acest aspect, de poliția pentru străini. Deși reclamantul a dorit deja să depună, cu această ocazie, un denunț cu privire la traficul de ființe umane, acest denunț nu a fost înregistrat, în final, decât la 3 octombrie 2019.
- 4 Reclamantului nu i s-a acordat o perioadă de gândire, în conformitate cu articolul 6 din Directiva 2004/81, și nu i s-a eliberat un permis de ședere cu durată determinată în contextul traficului de ființe umane.
- 5 Prin decizia din 12 august 2019, pârâtul a refuzat să examineze cererea reclamantului pentru acordarea unui permis de ședere cu titlu de azil cu durată determinată, deoarece Italia este responsabilă de acest lucru, în temeiul Regulamentului nr. 604/2013. Această decizie urmărește, de asemenea, transferul reclamantului către autoritățile italiene.
- 6 Reclamantul a formulat o acțiune împotriva acestei decizii.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 7 Reclamantul susține că pârâtul ar fi trebuit să îi examineze pe fond cererea de azil, în temeiul articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013.

- 8 Rechtbank (Tribunalul) consideră că această invocare a Regulamentului nr. 604/2013 nu poate avea succes, având în vedere Hotărârea Curții în cauza C-661/17 din 23 ianuarie 2019, M.A. și alții (ECLI:EU:C:2019:53). Reclamantul nu a demonstrat că există circumstanțe excepționale care ar obliga pârâtul să facă uz de competența menționată.
- 9 Reclamantul a susținut la 30 iulie 2019, pentru prima dată, că a fost victima violenței sau a amenințărilor în contextul traficului de ființe umane. Prin urmare, rechtbank (Tribunalul) își pune întrebarea dacă reclamantului ar fi trebuit să i se acorde din acest motiv, în orice moment de după această dată, o perioadă de gândire în conformitate cu articolul 6 din Directiva 2004/81 și, în caz afirmativ, dacă pârâtul putea, chiar și fără această perioadă de gândire, să ia măsuri de îndepărtare a reclamantului din Țările de Jos. Se pune întrebarea, de asemenea, dacă decizia atacată reprezintă o măsură de îndepărtare.
- 10 Pârâtul consideră că reclamantul nu necesita o perioadă de gândire acordată în conformitate cu articolul 6 din Directiva 2004/81. Conform politicii neerlandeze privind străinii, numai Koninklijke Marechaussee (jandarmeria regală) și poliția au competența de a acorda perioada de gândire, nu pârâtul. În opinia pârâtului, în prezenta procedură nu se poate aborda chestiunea dacă ar fi trebuit sau nu să fie oferită o perioadă de gândire.
- 11 În plus, pârâtul consideră că perioada de gândire a reclamantului se încheie odată cu denunțul acestuia. Prin urmare, reclamantul nu mai are niciun interes să se examineze dacă trebuia să i se acorde o perioadă de gândire. De asemenea, el beneficiază de ședere legală, iar din Directiva 2004/81 reiese că numai persoanele fără permis de ședere valabil trebuie să primească o perioadă de gândire.
- 12 De altfel, o perioadă de gândire nu ar fi împiedicat adoptarea deciziei atacate, întrucât o decizie de transfer nu reprezintă o decizie de îndepărtare în sensul articolului 6 din Directiva 2004/81. Îndepărtarea în acest sens trebuie înțeleasă ca îndepărtare din Uniunea Europeană, care nu există în cazul unui transfer realizat în temeiul Regulamentului nr. 604/2013.
- 13 În acest context, pârâtul face referire la articolul 2 din Directiva 2004/81, în care sunt definite noțiunile „decizie de îndepărtare” și „măsură de executare a unei decizii de îndepărtare”. În opinia sa, aceste definiții se bazează pe Directiva 2001/40, care are drept obiectiv îndepărtarea în afara teritoriului Uniunii Europene. Din articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2001/40 reiese că dispozițiile Regulamentului 604/2013 se aplică fără a aduce atingere celorlalte reglementări. De asemenea, din articolele 2 și 19 din acest Regulament reiese că s-a ținut cont de noțiunea de îndepărtare, dar că aceasta nu este echivalentă cu transferul.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 14 Rechtbank (Tribunalul) consideră că reclamantul încă are un interes cu privire la aprecierea dacă ar fi trebuit să i se acorde o perioadă de gândire după momentul

denunțului. Prin revizuirea deciziei de transfer din 12 august 2019, rechtbank (Tribunalul) ține cont de fapte și circumstanțe care au devenit cunoscute sau au survenit după această dată. Cu toate acestea, rămâne întrebarea dacă pârâtul a putut lua această decizie în mod legal.

- 15 Rechtbank (Tribunalul) nu vede niciun temei juridic pentru afirmația pârâtului că perioada de gândire trebuie acordată numai unui străin care, în conformitate cu dreptul intern, se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru. Articolul 6 alineatul (3) din Directiva 2004/81 indică, în mod clar, într-o altă direcție.
- 16 În Țările de Jos, articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2004/81 a fost dezvoltat numai în mod sumar sub formă de politici. Astfel, conform jurisprudenței, nu se respectă obligația de transpunere în legislația națională. Acest lucru este recunoscut și de pârât. Durata și începutul perioadei de gândire nu sunt stabilite. De asemenea, nu s-a reglementat, cu titlu obligatoriu, care este autoritatea competentă pentru a acorda perioada de gândire sau pentru a stabili că aceasta a început. Prin urmare, afirmația pârâtului că numai funcționarii Koninklijke Marechaussee (jandarmeria regală) sau ai poliției au competența de a oferi o perioadă de gândire nu este susținută de legislație.
- 17 Directiva 2004/81 ar fi trebuit să fie transpusă până la 6 august 2006. În consecință, se pune întrebarea ce efecte ar trebui să aibă lipsa transpunerii. Articolul 6 alineatul (1) din această directivă este suficient de concret pentru a fi aplicat de Rechtbank (Tribunalul). O soluție diferită ar aduce o gravă atingere efectului util al dreptului Uniunii în această materie și nu pare a fi compatibilă cu importanța deosebită pe care instituțiile Uniunii și statele membre o acordă combaterii traficului de ființe umane și a celorlalte infracțiuni legate de acesta.
- 18 Prin urmare, se pune întrebarea cum trebuie interpretat articolul 6 din Directivă și garanțiile pe care acesta le oferă resortisanților din țările terțe care susțin că au fost victime ale traficului de ființe umane. În acest scop, Rechtbank (Tribunalul) adresează Curții prima întrebare preliminară cu privire la perioada de gândire garantată de acest articol.
- 19 A doua întrebare preliminară privește definiția noțiunii „îndepărtare”. Pârâtul a susținut, în primul rând, că prin îndepărtare trebuie să se înțeleagă, în sensul articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2004/81, îndepărtarea unui străin de pe teritoriul tuturor statelor membre ale Uniunii sau din spațiul Schengen. El invocă, în acest scop, articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2001/40.
- 20 Rechtbank (Tribunalul) consideră că aceste dispoziții nu sunt relevante, printre altele deoarece pârâtul nu recunoaște, prin decizia sa de transfer, decizia de îndepărtare luată de un alt stat membru.
- 21 De asemenea, Rechtbank (Tribunalul) este de părere că, dacă un stat membru adoptă, în temeiul dreptului Uniunii, o decizie de îndepărtare a unui străin *de pe teritoriul Uniunii*, nu este necesară o directivă privind recunoașterea reciprocă și

respectarea unor asemenea decizii, deoarece o astfel de decizie adoptată în mod corespunzător ar avea caracter obligatoriu și în absența unei coordonări. Sistemul prevăzut de dreptul Uniunii Europene pentru recunoașterea reciprocă a măsurilor naționale de îndepărtare este necesar, pentru a obține rezultatul dorit al îndepărtării din Uniunea Europeană, în special atunci când o măsură de îndepărtare indică numai *îndepărtarea de pe teritoriul unui stat membru*.

- 22 În al doilea rând, pentru interpretarea sa referitoare la noțiunea „îndepărtare”, pârâtul invocă Directiva 2008/115. Cu toate acestea, în opinia Rechtbank (Tribunalul), nu rezultă de aici că prin noțiunea „măsură de îndepărtare” menționată la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2004/81 trebuie să se înțeleagă îndepărtarea de pe teritoriul statelor membre, cu atât mai mult cu cât Directiva 2008/115 a fost adoptată la câțiva ani după Directiva 2004/81 și nu are același obiectiv.
- 23 De asemenea, articolul 3 punctul 5 din Directiva 2008/115 descrie îndepărtarea drept „transportul fizic în afara statului membru”, în vederea executării obligației de returnare. Din executarea obligației de *returnare*, deci a obligației de a reveni în țara de origine sau într-o altă țară care dorește să îl preia pe resortisantul țării terțe, rezultă în mod logic că îndepărtarea de pe teritoriul unui stat membru *în temeiul Directivei 2008/115* nu poate avea loc pe teritoriul altui stat membru.
- 24 În final, pentru interpretarea noțiunii „îndepărtare”, pârâtul a făcut referire la articolele 2 și 19 din Regulamentul nr. 604/2013 și a susținut că acest regulament nu echivalează o măsură de transfer cu îndepărtarea în sensul articolului 6 din Directiva 2004/81.
- 25 Rechtbank (Tribunalul) nu consideră că acest lucru justifică interpretarea susținută de pârât. Pentru examinarea deciziei atacate, și anume o decizie de transfer în temeiul Regulamentului nr. 604/2013, este decisiv dacă măsurile de îndepărtare a unui resortisant al unei țări terțe de pe teritoriul statului membru pe teritoriul unui alt stat membru fac parte, de asemenea, din măsurile de îndepărtare în sensul articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2004/81. Pentru a obține asigurări cu privire la sfera noțiunii de „îndepărtare” din cuprinsul acestui articol 6, Rechtbank (Tribunalul) adresează Curții, prin urmare, a doua întrebare preliminară.
- 26 Articolul 6 alineatul (2) din Directiva 2004/81 interzice executarea unei „măsurii de îndepărtare” adoptate. În opinia Rechtbank (Tribunalul), reiese de aici că în perioada de gândire nu pot fi luate nici măsuri de îndepărtare noi, care urmează să fie executate. Prin urmare, în cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, o decizie (care urmează să fie executată) vizând îndepărtarea de pe teritoriul unui stat membru pe teritoriul unui alt stat membru ar putea fi considerată drept o decizie de îndepărtare în sensul directivei.
- 27 În acest caz, caracterul perioadei de gândire garantate de articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2004/81 pare să se opună adoptării, în această perioadă, a unei

decizii de transfer precum cea atacată de reclamant. Cu toate acestea, pârâtul susține contrariul.

- 28 Pentru a obține asigurări cu privire la corectitudinea interpretării directivei, Rechtbank (Tribunalul) adresează Curții cea de-a treia întrebare preliminară.

DOCUMENT DE LUCRU